

Bruksela, dnia 5.3.2026 r.
COM(2026) 113 final

**KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY,
EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU
REGIONÓW**

Strategia na rzecz równouprawnienia płci na lata 2026–2030

{SWD(2026) 82 final}

1. Wprowadzenie

Równość płci jest jedną z podstawowych wartości UE oraz celem, który jednoczy instytucje europejskie, rządy i obywateli¹. **UE poczyniła znaczne postępy** w kierunku stworzenia Unii równości i jest **światowym orędownikiem praw kobiet**. Europejskie przepisy należą do najbardziej zaawansowanych na świecie, chronią prawa obywateli i zwalczają przemoc ze względu na płeć.

Równość płci jest niezbędna do osiągnięcia strategicznych celów UE – od utrzymania **demokracji i praworządności** po wspieranie **spójności społecznej** oraz zwiększenie **bezpieczeństwa i konkurencyjności**. Równe prawa i szanse dla kobiet i mężczyzn, w całej ich różnorodności, mają zasadnicze znaczenie dla utrzymania dynamicznej demokracji w Europie, wzmocnienia reprezentatywności, legitymacji instytucjonalnej i demokratycznego procesu decyzyjnego. Nierówności powodują marnowanie talentów, blokowanie karier zawodowych i zmniejszanie wydajności. **Zwiększenie równouprawnienia płci w UE mogłoby doprowadzić do wzrostu PKB na mieszkańca o 9,6 %** i powstania dodatkowych 10,5 mln miejsc pracy do 2050 r.²

Rosnący regres w zakresie równouprawnienia płci zagraża ciężko wypracowanym postępom, a jeszcze nie osiągnęliśmy ambitnego celu, jakim jest równość płci w Europie³. W tym kontekście Komisja potwierdziła w [planie działania na rzecz praw kobiet](#), który przyjęto w marcu 2025 r., swoje zdecydowane zaangażowanie na rzecz propagowania równości płci. Wszystkie 27 państw członkowskich, instytucje Unii oraz liczne organizacje społeczeństwa obywatelskiego i organizacje międzynarodowe zatwierdziły cele tego planu działania.

Niniejsza strategia na rzecz równouprawnienia płci opiera się na osiągnięciach poprzedniej strategii⁴ i sanowi przełożenie długoterminowej wizji przedstawionej w planie działania na rzecz praw kobiet na konkretne rozwiązania. Strategia ta zapewni wkład UE w osiągnięcie **celu zrównoważonego rozwoju nr 5, jakim jest równość płci**, do 2030 r., odnowionych celów **pekińskiej platformy działania** oraz zobowiązań wynikających z **Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet**. W tym celu w niniejszej strategii proponuje się **konkretne działania** w odniesieniu do każdej z ośmiu zasad określonych w planie działania na rzecz praw kobiet, przy czym równość płci pozostaje centralnym elementem unijnych działań zarówno w UE, jak i na całym świecie⁵. Niniejsza strategia opiera się na **podejściu dwutorowym**, łączącym **ukierunkowane działania** z systematycznym **uwzględnianiem aspektu płci** we wszystkich obszarach polityki.

¹ Zob. art. 2 i art. 3 ust. 3 TUE, art. 8, 10, 19 i 157 TFUE oraz art. 21 i 23 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.

² [Badanie Europejskiego Instytutu ds. Równości Kobiet i Mężczyzn na temat skutków gospodarczych równouprawnienia płci w UE.](#)

³ [Wskaźnik równouprawnienia płci z 2025 r. opracowany przez Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn.](#)

⁴ Strategia na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020–2025: [strategia na rzecz równouprawnienia płci – Komisja Europejska.](#)

⁵ Zgodnie z celem stopniowej integracji kraje kandydujące i potencjalne kraje kandydujące zostaną włączone do odpowiednich działań i objęte strategią podobnie jak państwa członkowskie.

Równość płci każdemu przynosi korzyści: zapewnia wykorzystanie pełnego potencjału kobiet i mężczyzn z korzyścią dla całego społeczeństwa. Niniejsza strategia ma na celu osiągnięcie równości kobiet i mężczyzn, dziewcząt i chłopców, w całej ich różnorodności. Uznano w niej **kluczową rolę mężczyzn i chłopców** jako aktywnych podmiotów i beneficjentów równouprawnienia płci⁶. Przyjęto w niej **intersekcyjne podejście do równouprawnienia płci**, zgodnie z którym płeć biologiczna i płeć społeczno-kulturowa są wzajemnie powiązane z innymi przyczynami dyskryminacji, co prowadzi do szczególnych nierówności i wyjątkowego doświadczania dyskryminacji⁷.

Niniejsza strategia będzie wdrażana wraz z innymi **strategiami Unii równości**, aby umożliwić **każdemu swobodny wybór ścieżki życiowej, rozwój i przywództwo**, niezależnie od płci, pochodzenia rasowego lub etnicznego, religii lub przekonań, niepełnosprawności, wieku lub orientacji seksualnej⁸. Niniejsza strategia opiera się na **pluralistycznym procesie konsultacji** z obywatelami, państwami członkowskimi, instytucjami europejskimi, partnerami społecznymi, organami ds. równości, a także organizacjami międzynarodowymi i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego⁹. Zarówno Rada, jak i Parlament Europejski wezwały Komisję do przedstawienia strategii na rzecz równouprawnienia płci na lata 2026–2030¹⁰.

2. Postępy w zakresie równości płci i praw kobiet

Plan działania – zasada 1: Wolność od przemocy ze względu na płeć – prawo do bezpieczeństwa i godności

Przemoc ze względu na płeć stanowi nie tylko naruszenie praw podstawowych, lecz także poważne zagrożenie dla wspólnego bezpieczeństwa w UE, ponieważ zagraża bezpieczeństwu, godności i równości osób i społeczności. **Co trzecia kobieta** w UE doświadczyła w swoim życiu przemocy ze względu na płeć. Powszechną formą takiej przemocy jest **przemoc domowa** – co piąta kobieta w UE doświadczyła **przemocy fizycznej lub seksualnej** ze strony partnera lub byłego partnera, krewnego lub innego członka gospodarstwa domowego. Zbyt często przemoc domowa prowadzi do najbardziej skrajnej formy przemocy wobec kobiet: **kobietobójstwa**, przez które w UE ginie 18 kobiet tygodniowo¹¹. Z powodu przemocy ze względu na płeć i przemocy domowej cierpi również wiele **dzieci**, będących bezpośrednio poszkodowanymi lub świadkami. **Praca nad postawami i zachowaniami** ma zasadnicze

⁶ Trzech na czterech Europejczyków zgadza się, że mężczyźni również skorzystają na równouprawnieniu płci: [stereotypy płci – grudzień 2024 r – badanie Eurobarometr](#).

⁷ W strategii zwrócono szczególną uwagę na kobiety należące do mniejszości rasowych i etnicznych, migrantki, kobiety z niepełnosprawnościami, kobiety ze środowisk o niższym statusie społeczno-ekonomicznym, kobiety młode i starsze oraz kobiety LBTIQ+.

⁸ Zob. [strategia na rzecz równości osób LBTIQ](#), [strategia przeciwdziałania rasizmowi](#), [strategia na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami](#), [unijne ramy strategiczne dotyczące Romów](#).

⁹ [Konsultacje publiczne i zaproszenie do zgłaszania uwag na temat strategii na rzecz równouprawnienia płci na lata 2026–2030](#).

¹⁰ [Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 listopada 2025 r. w sprawie strategii na rzecz równouprawnienia płci na rok 2025 \(2024/2125\(INI\)\)](#); [konkluzje Rady pt. „Wzmocnienie ekonomicznej pozycji kobiet i niezależność finansowa kobiet jako droga do faktycznej równości płci” \(8957/24\)](#).

¹¹ Zob. [Intentional homicide victims by victim-offender relationship and sex \[Podział ofiar umyślnych zabójstw wg płci oraz relacji między ofiarą a sprawcą\] \[crim_hom_vrel\]](#).

znaczenie dla zapobiegania przemocy ze względu na płeć, a **zaangażowanie mężczyzn i chłopców** jest w tym zakresie kluczowe.

Przemoc ze względu na płeć w internecie stanowi szybko rosnące zagrożenie dla kobiet i dziewcząt, związane z szybkim rozprzestrzenianiem się w internecie intymnych obrazów wykonywanych bez zgody, trudnościami w usunięciu takich nielegalnych treści oraz groźbami pełnymi nienawiści i przemocy. Wg niektórych badań 98 % wszystkich **treści deepfake** w internecie ma charakter pornograficzny, a 99 % z nich przedstawia kobiety¹². Podważa to nienaruszalność kobiet i zniechęca wiele osób do korzystania ze środowiska internetowego, z debat internetowych i gospodarki cyfrowej, co zagraża demokracji i konkurencyjności UE. Komisja zwróci szczególną uwagę na rolę sztucznej inteligencji w tworzeniu i rozpowszechnianiu szkodliwych treści typu *deepfake* i *deepnude* o wyraźnie seksualnym charakterze.

Dyrektywa w sprawie zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej jest głównym narzędziem UE w walce z przemocą ze względu na płeć. Dyrektywa ta zapewnia solidne ramy prawne zapobiegania przemocy i ochrony jej ofiar w całej UE. Na mocy tej dyrektywy dokonano penalizacji przestępstw polegających na okaleczaniu żeńskich narządów płciowych i przymusowych małżeństwach oraz kilka form przemocy ze względu na płeć w internecie¹³. Komisja będzie nadal wspierać państwa członkowskie w jak najszybszej transpozycji tej dyrektywy (która ma nastąpić najpóźniej 14 czerwca 2027 r.) i w jej skutecznym wdrażaniu, w tym przez organizację dwustronnych wymian i warsztatów dotyczących wdrażania. Skupimy się w szczególności na przepisach dotyczących przestępstw cyberprzemocy, usuwaniu nielegalnych treści, dostępnych internetowych kanałach zgłaszania nieprawidłowości oraz specjalistycznych usługach dla ofiar cyberprzestępstw.

Komisja będzie wspierać reformy krajowe wprowadzające definicje zgwałcenia oparte na koncepcji zgody. Opierając się na swoim wniosku z 2022 r. dotyczącym dyrektywy w sprawie zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, który zawierał ogólnounijną definicję zgwałcenia, Komisja zaktualizuje swój **przeгляд stanu prawnego w UE** w celu określenia **dalszych działań, w tym działań legislacyjnych, służących zapewnieniu, aby w całej UE stosunek płciowy bez zgody stanowił przestępstwo zgwałcenia**. Komisja będzie również wspierać państwa członkowskie – w tym przez udzielanie wskazówek, gdy będzie to potrzebne – we wdrażaniu art. 35 dyrektywy w sprawie zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, który zobowiązuje państwa członkowskie do udostępniania i rozpowszechniania materiałów edukacyjnych sprzyjających zrozumieniu, że zgoda musi być wyrażona dobrowolnie jako wyraz wolnej woli, wzajemnego szacunku oraz prawa do integralności seksualnej i autonomii cielesnej.

¹² Zob. [sprawozdanie Security Hero z 2023 r.](#)

¹³ Udostępnianie bez zgody treści intymnych lub zmanipulowanych, cyberstalking, cybernękanie i nawoływanie w internecie do przemocy lub nienawiści.

Komisja będzie również wspierać państwa członkowskie w opracowywaniu **krajowych planów działania na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej**¹⁴, które mają powstać do czerwca 2029 r. Wdrażanie dyrektywy w sprawie zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej oraz planów krajowych wesprze wymiana najlepszych praktyk między państwami członkowskimi, w tym w ramach [unijnego programu wzajemnego uczenia się w kontekście równouprawnienia płci](#) oraz [sieci na rzecz zapobiegania przemocy ze względu na płeć i przemocy domowej](#).

Ponadto **dyrektywa o prawach ofiar**¹⁵ zapewnia ofiarom przemocy ze względu na płeć lepszy dostęp do zintegrowanych usług wsparcia i pomocy prawnej, ułatwia im zgłaszanie przestępstw, lepiej chroni ich dane osobowe oraz wzmacnia środki ich ochrony.

Organy ścigania i prokuratura odgrywają kluczową rolę w zapobieganiu przemocy domowej i kobietobójstwu oraz ich zwalczaniu. Poprawa zdolności tych organów do szybkiego wykrywania zagrożeń i interweniowania jest niezbędna, aby zapewnić bezpieczeństwo ofiar i położyć kres bezkarności sprawców. Komisja pomoże zatem opracować **wytyczne dotyczące zapobiegania przypadkom przemocy wobec kobiet oraz wykrywania takich przypadków, ich skutecznego rozpatrywania i ścigania** i zapewnić w ten sposób synergię z sieciami, działaniami i wiedzą fachową agencji UE, w szczególności Europolu, Eurojustu i CEPOL-u. W ramach tych prac Komisja przeanalizuje, w jaki sposób **ułatwić współpracę transgraniczną** odpowiednich organów – niezbędną w szczególności do zwalczania przemocy ze względu na płeć w internecie, w przypadku której sprawcy, ofiary, platformy i serwery często znajdują się w różnych jurysdykcjach. Jest to niezbędne, aby uniknąć sytuacji, w której sprawcy wykorzystują luki w jurysdykcji i unikają odpowiedzialności, pozostawiając ofiary bez skutecznej ochrony lub środków zaradczych.

W [akcie o usługach cyfrowych \(DSA\)](#) uznano przemoc ze względu na płeć za jeden z rodzajów ryzyka systemowego¹⁶, które dostawcy bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych muszą oceniać i ograniczać. W tym kontekście Komisja bada na przykład, czy dostawca X właściwie ocenił i ograniczył ryzyko rozpowszechniania nielegalnych treści, takich jak zmanipulowane obrazy o jednoznacznie seksualnym charakterze, w związku z wdrażaniem funkcji Grok AI. Komisja prowadzi również dochodzenia przeciwko dostawcom czterech platform internetowych rozpowszechniających treści pornograficzne w celu zapewnienia, aby małoletni nie mieli do takich treści dostępu. Komisja będzie nadal zapewniać rygorystyczne egzekwowanie tych aspektów oraz całego prawodawstwa.

Aby wesprzeć egzekwowanie przepisów, Komisja będzie również kontynuować prace w zakresie **monitorowania ryzyka i gromadzenia dowodów** na podstawie DSA, w tym za pomocą specjalnych badań wspierających ocenę ryzyka systemowego związanego z przemocą ze względu na płeć. Jednocześnie Komisja będzie prowadzić **zorganizowany dialog**

¹⁴ Art. 39 dyrektywy w sprawie zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej.

¹⁵ Zob. [UE wzmacnia ochronę ofiar przestępstw i wsparcie dla nich – Consilium](#).

¹⁶ Art. 34 ust. 1 lit. d) aktu o usługach cyfrowych.

regulacyjny z bardzo dużymi platformami internetowymi w celu zwiększenia stopnia przestrzegania przepisów. Na podstawie analizy ryzyka, we współpracy z organami krajowymi, Komisja wykorzysta **wszystkie dostępne narzędzia, aby zapewnić skuteczne ograniczanie ryzyka przemocy ze względu na płeć**, w tym w razie potrzeby wyda **wytyczne dla bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych**. Takie wytyczne przewidziano w DSA – mają one określić najlepsze praktyki i zalecić możliwe środki zwalczania konkretnych zagrożeń, czyli w tym przypadku – przemocy ze względu na płeć. Mogą one pomóc Komisji określić środki, które jej zdaniem dostawcy bardzo dużych platform internetowych i bardzo dużych wyszukiwarek internetowych powinni wprowadzić w celu wypełnienia obowiązków wynikających z DSA.

W tym samym duchu Komisja podejmie działania następcze wobec platform internetowych w celu zapewnienia, aby wdrażały one zawarte w **DSA [wytyczne z 2025 r. dotyczące ochrony małoletnich](#)**, objaśniające środki, jakie dostawcy platform internetowych dostępnych dla małoletnich powinni wprowadzić w celu zapewnienia wysokiego poziomu prywatności, bezpieczeństwa i ochrony małoletnich korzystających z ich usług, w tym środki mające na celu zapobieganie niepożądanemu rozpowszechnianiu należących do dzieci treści o charakterze seksualnym lub intymnym. Komisja wystosowała wnioski o udzielenie informacji i będzie nadal angażować się w kontakt z kilkoma dostawcami bardzo dużych platform internetowych, aby dowiedzieć się, jak zarządzają oni ryzykiem wynikającym z możliwości pobierania przez użytkowników nielegalnych lub szkodliwych aplikacji, w tym „aplikacji do rozbierania”.

Komisja pomoże również zaufanym podmiotom sygnalizującym w budowaniu zdolności dotyczących przemocy ze względu na płeć w internecie, aby więcej takich treści zgłaszano dostawcom platform internetowych. Komisja wyda **wytyczne dotyczące zaufanych podmiotów sygnalizujących**, aby doprecyzować rolę tych podmiotów w zwalczaniu nielegalnych treści, w tym przemocy ze względu na płeć. Wytyczne te pomogą również doprecyzować obowiązki dostawców platform internetowych w przypadku otrzymania zgłoszenia od zaufanych podmiotów sygnalizujących.

Kolejnym obszarem zainteresowania Komisji jest ochrona dzieci będących ofiarami przemocy ze względu na płeć. Komisja zapewni egzekwowanie unijnych przepisów prawnych chroniących dzieci będące ofiarami. Działania te zintensyfikuje **Plan działania na rzecz ochrony dzieci przed przestępczością**, który przyczyni się również do zwalczania przemocy wobec dziewcząt oraz do zwiększenia ich bezpieczeństwa w środowisku cyfrowym. Ponadto Komisja uruchomiła **[Plan działania przeciwko cyberszykanowaniu](#)**, w którym podkreśliła, że kwestia ta nieproporcjonalnie dotyka kobiet i dziewcząt, oraz zwróciła się do państw członkowskich o opracowanie kompleksowej krajowej polityki przeciwdziałania cyberszykanowaniu.

Większość ofiar handlu ludźmi to kobiety i dziewczęta, które są przedmiotem handlu głównie w celu ich wykorzystywania seksualnego¹⁷. Zmieniona [dyrektywa w sprawie zwalczania handlu ludźmi](#) obejmuje podejście uwzględniające aspekt płci oraz bardziej stanowczą reakcję. W 2026 r. Komisja przedstawi **nową strategię** mającą na celu sprostanie wyzwaniom i potrzebom pojawiającym się w kontekście zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar, w szczególności kobiet i dzieci.

Aby skutecznie przeciwdziałać wszystkim aspektom przemocy ze względu na płeć, niezbędne są solidne dane. Komisja sfinansuje **drugą, rozszerzoną turę ogólnounijnego badania dotyczącego przemocy ze względu na płeć**, obejmującą również nowe formy przemocy w internecie. Badanie to przeprowadzi Eurostat. Komisja i Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn (EIGE) będą również wspierać państwa członkowskie w **usprawnianiu gromadzenia danych administracyjnych dotyczących przemocy ze względu na płeć**.

Komisja będzie nadal oferować finansowanie na rzecz zwalczania przemocy ze względu na płeć w ramach **komponentu Daphne programu „Obywatele, równość, prawa i wartości” (CERV)**. Na lata 2021–2027 przeznaczy na ten cel budżet w wysokości 200 mln EUR¹⁸. Komisja zamierza kontynuować te działania w ramach [programu AgoraEU, proponowanego](#) w kontekście wieloletnich ram finansowych (WRF) na lata 2028–2034, które oczekują na negocjacje międzyinstytucjonalne. Ponadto Komisja będzie **badac o długoterminowy wpływ projektów** przez promowanie widoczności ich wyników, zachęcanie partnerów do wymiany informacji oraz określanie sposobów zwiększenia skali.

Wszystkie te działania przyczynią się do skutecznego wdrożenia przez UE **Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej (konwencji stambulskiej)**, do której UE przystąpiła w 2023 r. Zapewnienie wdrożenia tej konwencji – m.in. przez podjęcie działań następczych w związku ze sprawozdaniem z oceny wyjściowej z 2027 r., które sporządzi niezależna Grupa ekspertów ds. przeciwdziałania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, oraz wdrożenie późniejszych zaleceń – ma kluczowe znaczenie. Komisja ponawia również **apel do wszystkich państw członkowskich o ratyfikację i pełne wdrożenie konwencji stambulskiej** jako głównych międzynarodowych ram zwalczania przemocy wobec kobiet.

Kluczowe działania Komisji:

- ✓ wspieranie państw członkowskich w transponowaniu i wdrażaniu dyrektywy w sprawie przemocy wobec kobiet, monitorowanie planów krajowych oraz opracowanie wytycznych dla organów ścigania i prokuratury, w tym w zakresie współpracy transgranicznej (2026–2030);
- ✓ zaktualizowanie przeglądu stanu prawnego w całej UE w zakresie przepisów definiujących zgwałcenie w oparciu o pojęcie zgody, aby określić dalsze działania unijne (2027 r.);

¹⁷ Eurostat ([Statystyki dotyczące handlu ludźmi – Statistics Explained](#)).

¹⁸ O ile nie określono inaczej, finansowanie, o którym mowa w niniejszej strategii, odnosi się do finansowania w ramach wieloletnich ram finansowych (WRF) obowiązujących do 2027 r. Wszelkie przyszłe finansowanie w ramach WRF na lata 2028–2034 nie zostało jeszcze potwierdzone, w oczekiwaniu na negocjacje międzyinstytucjonalne.

- ✓ kontynuowanie zorganizowanego dialogu regulacyjnego z bardzo dużymi platformami internetowymi na temat przemocy ze względu na płeć w internecie oraz pomoc w budowaniu zdolności zaufanych podmiotów sygnalizujących;
- ✓ wspieranie prowadzenia kolejnego unijnego badania dotyczącego przemocy ze względu na płeć (2027–2028) oraz gromadzenia danych administracyjnych (2026–2030).

Plan działania – zasada 2: Najwyższe standardy ochrony zdrowia fizycznego i psychicznego

Nierówność płci ma znaczący wpływ na dostęp do opieki zdrowotnej. Kobiety napotykają wiele uwarunkowanych płcią barier w dostępie do opieki zdrowotnej i cierpią z powodu **braku badań medycznych, diagnostyki i leczenia uwzględniających aspekt płci**¹⁹. Nie ma np. wystarczającej świadomości tego, że ryzyko i objawy kilku chorób, takich jak choroby układu krążenia, są różne u mężczyzn i u kobiet. Ponadto często brakuje tych informacji w medycznych programach nauczania. Normy płciowe związane z tradycyjnie pojmowaną męskością mogą również negatywnie wpływać na zdrowie mężczyzn i chłopców, w tym zniechęcać ich do szukania pomocy i zwiększać ich zaangażowanie w szkodliwe zachowania. Ponadto **nierówności krzyżowe** pogłębiają bariery w dostępie do opieki zdrowotnej i mogą prowadzić do dyskryminacyjnego traktowania np. kobiet z niepełnosprawnościami, migrantek, kobiet znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, kobiet LBTIQ+, Romek lub kobiet mieszkających na obszarach wiejskich i oddalonych.

Poprawa zdrowia kobiet wymaga poprawy **szkoleń pracowników służby zdrowia**. Treści uwzględniające aspekt płci w programach nauczania lekarzy, pielęgniarek i innych pracowników służby zdrowia w całym cyklu szkolenia i życia zawodowego mogą pomóc lepiej rozumieć występujące u kobiet objawy różnych chorób, sposób, w jaki czynniki ryzyka związane z płcią wpływają na wyniki leczenia, oraz sposób, w jaki uprzedzenia strukturalne przyczyniają się do błędnej diagnozy i opóźnionej opieki.

Zwiększanie **dostępu kobiet do praw i zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego** jest nadal trudne. **Dostęp do antykoncepcji** pozostaje nierównomierny w całej UE, a alternatywne rozwiązania antykoncepcyjne dla mężczyzn są słabo rozwinięte. Zbyt wiele kobiet i dziewcząt nie ma **dostępu do przystępnych cenowo produktów menstruacyjnych**²⁰. Doświadczenia związane ze zdrowiem kobiet i kobiece schorzenia, w tym **menstruacja, menopauza, endometrioza i depresja poporodowa**, nie są wystarczająco uwzględniane w badaniach naukowych w dziedzinie zdrowia ani w leczeniu²¹.

Komisja **uwzględnia aspekt płci w badaniach naukowych w dziedzinie zdrowia i zapewnia ukierunkowane finansowanie** leczenia problemów zdrowotnych kobiet, takich jak endometrioza i zespół policystycznych jajników, w ramach [programu ramowego w zakresie](#)

¹⁹ Zob. na przykład [Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn – Ukierunkowanie na temat zdrowia, 2021.](#)

²⁰ [Sesja informacyjna Biura Analiz Parlamentu Europejskiego z 2025 r. poświęcona ubóstwu menstruacyjnemu w UE.](#)

²¹ Zob. na przykład [Sprawozdanie Parlamentu Europejskiego z 2025 r. w sprawie nierówności płci w zakresie badań medycznych, rozwoju leków i dostępu do opieki.](#)

[badań naukowych i innowacji \(„Horyzont 2020” i „Horyzont Europa”\)](#)²². Ponadto Komisja włączyła perspektywę płci do [europejskiego planu walki z rakiem](#)²³ i [pakietu „Zdrowie”](#), w tym do [Planu „Bezpieczne serce”](#).

Komisja, wraz ze Światową Organizacją Zdrowia (WHO), uruchomi nową inicjatywę mającą na celu zbadanie sposobów **poprawy jakości i dostępności opieki zdrowotnej dla kobiet**, w tym dla kobiet z niepełnosprawnościami. Projekt ten umożliwi wymianę najlepszych praktyk w zakresie usprawnienia monitorowania i analizy kwestii nierównego traktowania płci, pomoże decydentom w określeniu priorytetów i zaoferuje oparte na dowodach rozwiązania w zakresie poprawy zdrowia kobiet. Jego wyniki mogą przyczynić się do powszechniejszego uwzględniania aspektu płci we wszystkich inicjatywach związanych ze zdrowiem, w tym w finansowanych przez UE badaniach naukowych w dziedzinie zdrowia.

Komisja sfinansuje również **badanie makro- i mikroekonomicznych oraz społecznych korzyści niwelowania różnic w zakresie zdrowia kobiet**, wynikających z pewnych procesów fizjologicznych, takich jak menopauza. Aby zapewnić wszystkim bezpieczeństwo i skuteczność leków, Komisja wraz z Europejską Agencją Leków zbada wykonalność opracowania systematycznej **kontroli uwzględniającej aspekt płci w cyklu życia produktów leczniczych stosowanych w medycynie**, w tym w ramach badań i rozwoju. Podstawą tego działania będą prace nad badaniami klinicznymi uwzględniającymi aspekt płci w ramach inicjatywy „Przyspieszenie badań klinicznych w Europie”, jako że unijne prawodawstwo farmaceutyczne, w tym [dyrektywa w sprawie produktów leczniczych](#), zapewnia, aby do użytku pacjentów dopuszczano wyłącznie produkty lecznicze spełniające wymagania dotyczące ich jakości, bezpieczeństwa i skuteczności. Ponadto należy rozważyć proponowaną **zmianę rozporządzenia w sprawie badań klinicznych** na podstawie [unijnego aktu w sprawie biotechnologii](#) w celu zapewnienia, aby **badania odzwierciedlały zróżnicowanie populacji i poprawiały leczenie grup szczególnie wrażliwych**. Ponadto kobiety w ciąży lub karmiące piersią nie będą automatycznie wykluczane z udziału w badaniach. Komisja przyjmie również podejście uwzględniające aspekt płci przy zapewnianiu dostępu do **medycznych środków przeciwdziałania**, takich jak szczepionki, środki terapeutyczne, środki diagnostyczne i środki ochrony indywidualnej.

Przy pełnym poszanowaniu Traktatów, w szczególności obowiązków państw członkowskich w zakresie określania ich polityki dotyczącej zdrowia, w tym kwestii bioetycznych, jak również organizacji świadczeń zdrowotnych i opieki medycznej, w celu ochrony zdrowia kobiet przez wspieranie i uzupełnianie działań państw członkowskich na rzecz zdrowia w odniesieniu do dostępu kobiet do **zdrowia i praw seksualnych i reprodukcyjnych**, Komisja przewiduje opracowanie **zestawienia praktyk i ram międzynarodowych stosowanych w tej dziedzinie**. Komisja planuje również **opracowanie ram i metodyki systemowego gromadzenia danych** w celu udoskonalenia bazy dowodowej dotyczącej

²² Do 2025 r. w ramach programów „Horyzont 2020” i „Horyzont Europa” UE zainwestowała ponad 2 mld EUR w ponad 1 000 projektów ukierunkowanych na zdrowie kobiet. Zob.: [EU Research and Innovation on Women's health \[Badania naukowe i innowacje UE w dziedzinie zdrowia kobiet\]](#).

²³ Zob. [Sprawozdanie z analizy z 2026 r. | ECIR – Europejski rejestr nierówności w przeciwdziałaniu nowotworom](#).

zdrowia oraz praw seksualnych i reprodukcyjnych. Komisja zamierza także wspierać inicjatywy mające na celu **poprawę dostępu do antykoncepcji w UE**.

Ponadto w lutym 2026 r., w [odpowiedzi](#) na europejską inicjatywę obywatelską (EIO) „My Voice My Choice: za bezpieczną i legalną aborcją”. Komisja przyznała, że niebezpieczna aborcja jest kwestią zdrowia publicznego, i podkreśliła, że państwa członkowskie mogą, jeśli uznają to za stosowne, korzystać z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w celu poprawy równego dostępu do legalnie dostępnych i przystępnych cenowo bezpiecznych usług aborcyjnych.

Kluczowe działania Komisji:

- ✓ uruchomienie wraz ze Światową Organizacją Zdrowia nowej inicjatywy na rzecz zdrowia kobiet (2026 r.);
- ✓ rozpoczęcie badania ekonomicznych i społecznych korzyści niwelowania różnic w zakresie zdrowia kobiet, wynikających z pewnych procesów fizjologicznych, takich jak menopauza (2028 r.);
- ✓ wspieranie działań państw członkowskich w dziedzinie zdrowia dotyczących praw i zdrowia reprodukcyjnych i seksualnych przez opracowanie zestawienia praktyk i ram międzynarodowych (2028 r.);
- ✓ wdrożenie odpowiedzi Komisji na europejską inicjatywę obywatelską: „My Voice, My Choice: za bezpieczną i legalną aborcją” (2026–2027).

Plan działania – zasada 3: Równość wynagrodzenia, wzmocnienie pozycji ekonomicznej i niezależność finansowa

W UE kobiety w UE nadal zarabiają średnio o 12 % mniej za godzinę niż mężczyźni²⁴, co wskazuje na utrzymujące się nierówności płci na rynku pracy. Naprawienie tej niesprawiedliwości stanowi realizację postanowień traktatów UE i Karty praw podstawowych²⁵ i uwolni potencjał gospodarczy większej równości płci.

Dyrektywa w sprawie przejrzystości wynagrodzeń stanowi przełom w walce z dyskryminacją płacową i niedocenianiem pracy w zawodach zdominowanych przez kobiety, co leży u podstaw luki płacowej między kobietami a mężczyznami. Komisja będzie nadal wspierać państwa członkowskie w **skutecznym i terminowym wdrażaniu** tej dyrektywy. We współpracy z EIGE Komisja opublikuje w 2026 r. **zestaw narzędzi do celów neutralnej pod względem płci oceny pracy i zaszeregowania**. Zestaw ten obejmie dostosowane do potrzeb narzędzia, które pomogą małym i średnim przedsiębiorstwom samodzielnie przeprowadzić te procesy, bez konieczności korzystania z doradztwa zewnętrznego. Komisja **zapewni także**

²⁴ [Luka płacowa między kobietami a mężczyznami w UE – Komisja Europejska](#).

²⁵ Art. 157 TFUE i art. 23 Karty praw podstawowych.

dodatkowe środki finansowe na wsparcie wdrażania tej dyrektywy i zorganizuje **warsztaty dla partnerów społecznych** dotyczące wspierania jej wdrażania.

Ponadto dyrektywa w sprawie przejrzystości wynagrodzeń odnosi się do przepisów [dyrektyw w sprawie zamówień publicznych](#) z 2014 r. i zobowiązuje państwa członkowskie do przyjęcia odpowiednich środków w celu zapewnienia, aby podczas realizacji zamówień publicznych podmioty gospodarcze przestrzegały obowiązków związanych z zasadą równości wynagrodzeń²⁶.

Kobiety w całej UE napotykają również trudności w dostępie do inwestycji, co znacznie utrudnia działalność przedsiębiorstw prowadzonych przez kobiety. Na każde 100 EUR inwestycji kapitału wysokiego ryzyka mniej niż 3 EUR trafia do zespołów kierowanych przez kobiety, a tylko 15 EUR do zespołów mieszanych²⁷. Zlikwidowanie **luki inwestycyjnej ze względu na płeć** ma kluczowe znaczenie dla konkurencyjności UE. Ponadto zlikwidowanie **luki w wiedzy finansowej kobiet**²⁸ ma kluczowe znaczenie dla pobudzenia przedsiębiorczości i inwestycji kobiet oraz wzmocnienia ich pozycji w procesie podejmowania decyzji finansowych.

Cele w zakresie finansowania uwzględniającego aspekt płci we wdrażaniu umów dotyczących **unijnego finansowania inwestycji** odgrywają kluczową rolę w poprawie dostępu do finansowania. Opierając się na doświadczeniach Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) – partnera wykonawczego w ramach InvestEU, który znacznie przekroczył obecny **cel w zakresie finansowania uwzględniającego aspekt płci** wynoszący 25 % – Komisja zaproponuje dalsze rozszerzenie celów uwzględniających aspekt płci w kontekście przyszłych programów finansowania. We współpracy z grupą EBI Komisja będzie kontynuować działania mające na celu poprawę dostępu przedsiębiorczyń w UE do finansowania oraz zwiększenie reprezentacji kobiet w sektorze finansowym (np. za pośrednictwem [Laboratorium finansowania uwzględniającego aspekt płci](#)). Przyszłe programy, takie jak [Europejski Fundusz Konkurencyjności](#) (oczekujący na negocjacje międzyinstytucjonalne), mogłyby również wesprzeć rozwój przedsiębiorczości kobiet i ją promować. Ponadto wdrożenie [strategii na rzecz wiedzy finansowej](#) będzie miało na celu wzmocnienie podejścia uwzględniającego aspekt płci. W ramach [inicjatywy ESTEAM](#), której celem jest zwiększenie kompetencji cyfrowych i kompetencji w zakresie przedsiębiorczości kobiet i dziewcząt, do 2028 r. przeszkolonych zostanie około 10 000 dziewcząt i kobiet.

Ponadto Komisja opublikuje sprawozdanie z wdrażania [dyrektywy 2004/113](#) w sprawie **dostępu do towarów i usług oraz dostarczania towarów i usług** oraz przeprowadzi test warunków skrajnych w odniesieniu do [dyrektywy 2010/41](#) w sprawie **pracy na własny rachunek**. Ma to na celu ustalenie, dlaczego dyrektywy te są obecnie niedostatecznie

²⁶ „Gender-responsive Public Procurement: Step-by-step toolkit” [Zamówienia publiczne uwzględniające aspekt płci: zestaw narzędzi] | Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn.

²⁷ Sprawozdanie Agencji Wykonawczej Europejskiej Rady ds. Innowacji i ds. MŚP z 2025 r. w sprawie luki inwestycyjnej ze względu na płeć, która dotyczy zarówno przedsiębiorstwa, jak i fundusze inwestycyjne kierowane przez kobiety.

²⁸ Źródło: Eurostat [Monitorowanie poziomu wiedzy finansowej w UE – lipiec 2023 r. – badanie Eurobarometr.](#)

wykorzystywane, chociaż w obu obszarach nadal istnieją wyzwania związane z równouprawnieniem płci. Zapewni to kompleksową bazę dowodową na potrzeby przyszłych działań mających na celu wyeliminowanie luk w zakresie i stosowaniu obowiązującego prawodawstwa.

W całej UE **kobiety**, zwłaszcza te znajdujące się w trudnej sytuacji, są **bardziej zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym** w całej UE. Na przykład osoby samotnie wychowujące dzieci, czyli głównie kobiety, ledwo sobie radzą i są dwukrotnie bardziej zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym niż ogół społeczeństwa. W [zaleceniu Rady w sprawie odpowiedniego dochodu minimalnego zapewniającego aktywne włączenie](#) wezwano państwa członkowskie, aby umożliwiły ubieganie się o przyznanie dochodu minimalnego poszczególnym członkom gospodarstwa domowego. Indywidualne korzyści mogą wspierać równość płci, bezpieczeństwo dochodów i niezależność ekonomiczną kobiet. W przyszłości Komisja zamierza w sposób zdecydowany włączyć perspektywę płci do **pierwszej w historii strategii UE na rzecz walki z ubóstwem**.

Zgodnie z [Europejskim planem na rzecz przystępnych cenowo mieszkań](#) Komisja przedstawi wniosek dotyczący **zalecenia Rady w sprawie zwalczania wykluczenia mieszkaniowego**, aby propagować inkluzywne gromadzenie danych i wspierać osoby znajdujące się w trudnej sytuacji mieszkaniowej, w tym osoby samotnie wychowujące dzieci (w większości kobiety), osoby starsze (kobiety żyją dłużej) i ofiary przemocy ze względu na płeć. Komisja opublikuje również **badanie nierówności i dyskryminacji w dziedzinie mieszkalnictwa** z zastosowaniem podejścia intersekcyjnego.

Ubóstwo menstruacyjne i menopauzalne dotyka wiele kobiet w całej UE. Chociaż nie można wprowadzić obniżonych stawek VAT wyłącznie dla grup o niskich dochodach (ani żadnych innych konkretnych grup), przegląd dyrektywy VAT w 2022 r. umożliwił państwom członkowskim wprowadzenie stawki obniżonej lub stawki 0 % w odniesieniu do środków higienicznych dla kobiet. Inne możliwe środki, które można lepiej ukierunkować na osoby potrzebujące, obejmują bezpłatne udostępnianie produktów menstruacyjnych lub organizowanie bezpłatnej dystrybucji takich produktów dla określonych grup. Komisja zorganizuje **wymianę najlepszych praktyk w zakresie środków służących skutecznemu zwalczaniu ubóstwa menstruacyjnego i menopauzalnego** na szczeblu krajowym.

W UE luka emerytalna między kobietami a mężczyznami nadal wynosi 25 %²⁹, przez co starsze kobiety są bardziej zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym niż starsi mężczyźni. W **strategii na rzecz sprawiedliwości międzypokoleniowej** podkreślono, że nierówności w zakresie zatrudnienia, wynagrodzeń i obowiązków opiekuńczych pogłębiają nierówne traktowanie płci pod względem bezpieczeństwa dochodów i emerytur w późniejszym życiu. Aby zlikwidować te nierówności, konieczne są dalsze działania na rzecz wyeliminowania pierwotnych przyczyn luki emerytalnej między kobietami a mężczyznami,

²⁹Źródło: Eurostat ([Women's pension 25% lower than men's in 2024 \[W 2024 r. emerytury kobiet niższe o 25 % od emerytur mężczyzn\]](#)).

w tym przerw w karierze zawodowej, zatrudnienia w niepełnym wymiarze czasu pracy i niewystarczających oszczędności, oraz działania na rzecz dostosowania struktury systemu emerytalnego. W tym celu Komisja **zbadá sposoby przeciwdziałania wynikom na rynku pracy oraz rozwiązaniom w systemach emerytalnych, które napędzają lukę emerytalną między kobietami a mężczyznami**, oraz określi i będzie wspierać wymianę najlepszych praktyk w zakresie niwelowania tej luki. Komisja usprawni monitorowanie tej luki i jej pierwotnych przyczyn w ramach [tablicy wskaźników społecznych](#) oraz przedstawi zalecenia w ramach **Europejskiego semestru**. Ponadto w ramach [Europejskiego filaru praw socjalnych](#) wdrażana jest zasada równych szans dla kobiet i mężczyzn w nabywaniu praw emerytalnych. Komisja przedstawi również analizę sytuacji starszych kobiet oraz różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn w zakresie świadczeń emerytalnych i ubóstwa w **sprawozdaniu z 2027 r. na temat odpowiedniej ochrony socjalnej osób w podeszłym wieku**.

Kluczowe działania Komisji:

- ✓ opublikowanie, we współpracy z Europejskim Instytutem ds. Równości Kobiet i Mężczyzn, zestawu narzędzi do celów neutralnej pod względem płci oceny pracy i zaszeregowania oraz wspieranie partnerów społecznych we wdrażaniu dyrektywy w sprawie przejrzystości wynagrodzeń (2026 r.);
- ✓ opublikowanie sprawozdania na temat dyrektywy 2004/113/WE w sprawie dostępu do towarów i usług oraz dostarczania towarów i usług (2029 r.) oraz przeprowadzenie testu warunków skrajnych w odniesieniu do dyrektywy 2010/41/UE w sprawie samozatrudnienia (2028 r.);
- ✓ określenie i wspieranie wymiany najlepszych praktyk w zakresie niwelowania luki emerytalnej między kobietami a mężczyznami oraz badanie sposobów zwalczania jej przyczyn (2026–2030).

Plan działania – zasada 4: Równowaga między życiem zawodowym a prywatnym oraz równość płci w zakresie zapewniania opieki

Wielu kobietom trudno jest pogodzić życie zawodowe i prywatne, ponieważ kobiety nadal pełnią **większą część nieodpłatnych obowiązków opiekuńczych i domowych**. W UE ponad dwukrotnie więcej kobiet (41 %) niż mężczyzn (20 %) poświęca więcej niż 35 godzin tygodniowo na opiekę nad dziećmi³⁰. Obowiązki opiekuńcze to jedno z głównych powodów, dla których kobiety pracują w niepełnym wymiarze czasu pracy lub są bierne zawodowo³¹. Zwiększenie wykorzystania urlopów ze względów rodzinnych i elastycznej organizacji pracy przez ojców i opiekunów płci męskiej ma kluczowe znaczenie dla zlikwidowania **luki opiekuńczej w kontekście płci** i pomoże mężczyznom lepiej korzystać z przysługujących im praw. Ponadto – pomimo znacznych inwestycji w ramach [Instrumentu na rzecz Odbudowy](#)

³⁰ EIGE, [Sharing Care Closing the Gender Gaps Survey 2024](#) [Podział obowiązków opiekuńczych: Badanie na temat niwelowania nierówności płci z 2024 r.].

³¹ Zob. sprawozdanie z badania prowadzonego przez Eurofound z 2025 r., [Unpaid care in the EU](#) [Nieodpłatna opieka w UE].

i Zwiększenia Odporności w tworzenie i rozwój usług opieki nad dziećmi³² – wiele rodzin nadal nie ma dostępu do **wysokiej jakości, przystępnych cenowo usług w zakresie wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem lub opieki długoterminowej**, co utrudnia kobietom uczestnictwo w rynku pracy. **Sam sektor opiekuńczy charakteryzuje się wysokim stopniem segregacji płciowej**, strukturalnie niskimi płacami i trudnymi warunkami pracy, co wymaga podjęcia działań uwzględniających aspekt płci.

W **Europejskiej strategii w dziedzinie opieki** określono ramy wysokiej jakości, przystępnych cenowo i dostępnych usług opieki. Strategia ta poprawiła sytuację zarówno opiekunów, jak i osób korzystających z opieki. W **Dyrektywie w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym** ustanowiono solidne ramy prawne zapewniające rodzicom i opiekunom dostępność elastycznej organizacji pracy i odpowiednio płatnych urlopów ze względów rodzinnych, co ma zachęcać ojców do korzystania z urlopów ojcowskich i urlopów ze względów rodzinnych. Wniosek dotyczący przyszłej wspólnej polityki rolnej przewiduje możliwość wspierania przez państwa członkowskie usług z zakresu zastępstw w gospodarstwie, aby umożliwić rolnikom korzystanie z urlopu rodzicielskiego i urlopu z tytułu opieki rodzinnej. W **Zaleceniu Rady w sprawie celów barcelońskich na 2030 r.** państwa członkowskie zobowiązały się do osiągnięcia celów dotyczących uczestnictwa we wczesnej edukacji i opiece nad dzieckiem, a także norm jakości i przystępności cenowej. Podobnie w **Zaleceniu Rady w sprawie dostępu do przystępnej cenowo i dobrej jakościowo opieki długoterminowej** państwa członkowskie zobowiązały się do poprawy usług i rozwiązania problemów związanych z siłą roboczą.

Do 2028 r. Komisja oceni wdrożenie przez wszystkie państwa członkowskie **dyrektywy w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym** i przedstawi **sprawozdanie** na ten temat. Sprawozdaniu temu towarzyszyć będą **dwie badania** dotyczące prawa osób prowadzących działalność na własny rachunek do urlopu ze względów rodzinnych oraz interakcji między urloпами przewidzianymi w dyrektywie a innymi rodzajami urlopów ze względów rodzinnych. Komisja zajmie się również utrzymującymi się **stereotypami, przez które mężczyźni nie korzystają z urlopów**, oraz będzie wspierać **monitorowanie korzystania z urlopów przez mężczyzn**, zachęcając państwa członkowskie do przyjęcia ram wskaźników równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, opracowanych wspólnie przez komitety doradcze Rady ds. Zatrudnienia i Spraw Społecznych³³. Komisja przedstawi także **sprawozdania z wdrażania zalecenia Rady w sprawie celów barcelońskich oraz zalecenia Rady w sprawie opieki długoterminowej**. Ponadto **Forum Demograficzne UE** zajmie się aspektami zmian demograficznych związanymi z równouprawnieniem płci, opierając się na danych zawartych w **sprawozdaniu demograficznym**.

Szczególną uwagę należy poświęcić **warunkom pracy w sektorze opiekuńczym**. Ten zdominowany przez kobiety sektor charakteryzuje się niskimi płacami, większą niż w innych sektorach częstotliwością niepewnych umów o pracę oraz napiętymi harmonogramami pracy,

³² [Tabela wyników w zakresie odbudowy i zwiększenia odporności – Analiza tematyczna Równość 2023.](#)

³³ Zob. [Ramy monitorowania i analizy porównawczej – Zatrudnienie, sprawy społeczne i włączenie społeczne.](#)

brakiem rokowań zbiorowych i brakiem dostępu do szkoleń. Na szczeblu europejskim powołano komitet sektorowego dialogu społecznego w celu wspierania dialogu społecznego w tym sektorze. W szczególnej trudnej sytuacji są pracownicy domowi, którzy często pochodzą ze środowisk migracyjnych. W związku z tym Komisja wzywa państwa członkowskie do ratyfikowania i wdrożenia [konwencji MOP nr 189](#) dotyczącej **godnej pracy dla osób pracujących w gospodarstwie domowym**.

Aby dokonać przeglądu postępów osiągniętych w ramach europejskiej strategii w dziedzinie opieki, Komisja przeprowadzi **dialog na temat jej wdrażania**, obejmujący przegląd postępów w zakresie świadczenia usług wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem, usług opieki długoterminowej, sprawiedliwych warunków pracy i szkoleń dla pracowników sektora opiekuńczego. Dialog ten wniesie wkład w opracowanie **europejskiego paktu na rzecz opieki**, w którym zostanie wyraźnie uwzględniona problematyka płci. W ramach tego paktu określony zostanie kompleksowy zestaw środków mających na celu sprostanie wyzwaniom związanym z sektorem opiekuńczym i siłą roboczą. Cele te obejmują poprawę warunków pracy i rozwoju kariery opiekunów oraz przystępność cenową, dostępność i jakość opieki. Pakt na rzecz opieki będzie również wspierał bardziej wyrównany udział mężczyzn i kobiet w opiece formalnej i nieformalnej oraz uwzględniał inwestycje w opiekę. Przeanalizowane zostaną także możliwości wynikające z cyfryzacji i różnych modeli biznesowych w celu wsparcia sprawiedliwego zatrudnienia i opieki wysokiej jakości.

Kluczowe działania Komisji:

- ✓ opublikowanie sprawozdania z wdrażania dyrektywy w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym (2028 r.);
- ✓ opublikowanie sprawozdań z wdrażania zalecenia Rady w sprawie wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem oraz zalecenia Rady w sprawie opieki długoterminowej (2027 r.);
- ✓ przedstawienie kompleksowego europejskiego paktu na rzecz opieki (2027 r.).

Plan działania – zasada 5: Równe szanse na zatrudnienie i odpowiednie warunki pracy

Głównym celem UE w zakresie zatrudnienia, który ma zostać zrealizowany do 2030 r., jest zmniejszenie o połowę **luki w zatrudnieniu między kobietami a mężczyznami**. Obecnie wskaźnik zatrudnienia kobiet pozostaje jednak o 10 punktów procentowych niższy niż wskaźnik zatrudnienia mężczyzn³⁴. Szacuje się, że w 2023 r. sama ta luka spowodowała **straty dla gospodarki UE w wysokości 390 mld EUR**³⁵. Luka w zatrudnieniu między kobietami a mężczyznami wynika z różnych barier i struktur zachęt, przewidzianych m.in. w krajowych systemach podatkowych, braku elastycznej organizacji pracy i nierównych płac. Stereotypy płci utrudniają wielu kobietom i mężczyznom osiągnięcie celów zawodowych i prowadzą do sytuacji, w której część sektorów jest zdominowana przez jedną płć. Luka w zatrudnieniu

³⁴ [Statystyki dotyczące płci – Statistics Explained – Eurostat](#).

³⁵ Komunikat prasowy Eurofoundu z 2025 r.: „[Mind the Gap! The Gender Employment Gap Cost Europe Over €390 Billion in 2023](#)” [Uwaga na lukę! W 2023 r. luka w zatrudnieniu między kobietami a mężczyznami kosztowała Europę ponad 390 mld EUR].

między kobietami a mężczyznami jest szczególnie widoczna w przypadku matek, migrantek i Romek, kobiet z niepełnosprawnościami i kobiet mieszkających na obszarach wiejskich.

Komisja wzmocni perspektywę płci i interseksjonalności w działaniach w ramach **Europejskiego filaru praw socjalnych**, m.in. w celu zwiększenia uczestnictwa kobiet w rynku pracy. Będzie również nadal promować różnorodność i włączenie społeczne za pośrednictwem [unijnej platformy Kart różnorodności](#), ułatwiając dialog i zapewniając wytyczne dotyczące m.in. praktyk rekrutacyjnych sprzyjających włączeniu społecznemu.

Kobietom trudno jest awansować na najwyższe stanowiska kierownicze ze względu na stereotypy płci, dyskryminację, przerwy w karierze zawodowej (związane z obowiązkami opiekuńczymi) oraz brak elastycznej organizacji pracy. [Dyrektywa w sprawie równowagi płci w zarządach spółek](#) stanowi ważne ramy prawne służące rozwiązaniu problemu nierównowagi płci na stanowiskach kierowniczych. W 2026 r. Komisja przedstawi sprawozdanie na temat równie skutecznych środków przyjętych przez państwa członkowskie, umożliwiających zawieszenie stosowania opartej na kryteriach merytorycznych procedury wyboru określonej w tej dyrektywie. Do 2029 r. Komisja przedstawi **kompleksową ocenę skuteczności i efektywności tej dyrektywy**. Równowaga płci w zakresie uczestnictwa i pełnienia ról przywódczych ma kluczowe znaczenie również w administracji publicznej, aby zagwarantować, że kształtowanie polityki odzwierciedla różnorodność społeczeństwa³⁶. W ramach swojej organizacji wewnętrznej Komisja podjęła działania w celu osiągnięcia **paritetu płci na stanowiskach kierowniczych**, co oznacza, że obecnie 49 % stanowisk kierowniczych zajmują kobiety – w porównaniu z 40 % w 2019 r. Osiągnięcie to zostanie podtrzymane za pomocą ukierunkowanych środków, ponieważ konsolidacja postępów pozostaje priorytetem politycznym.

Kobiety są również narażone na **szczególne zagrożenia w miejscu pracy**, niezależnie od sektora i rodzaju pracy, w tym w miejscach pracy mobilnej i sezonowej. Co trzecia kobieta w UE doświadczyła **molestowania seksualnego w miejscu pracy**, a **wśród kobiet w wieku 18–29 lat odsetek ten wynosi aż 41,6 %**³⁷. Molestowania seksualnego w miejscu pracy zabraniają przepisy UE³⁸, ale brakuje specjalnych mechanizmów zapobiegania molestowaniu, zgłaszania jego przypadków i wspierania ofiar. Choć UE posiada solidne ramy bezpieczeństwa i higieny pracy (BHP), konieczne są dalsze działania w celu zapobiegania molestowaniu seksualnemu w miejscu pracy jako zagrożeniu psychospołecznemu i przeciwdziałania mu, w tym ewentualne działania ustawodawcze. W ramach **aktu w sprawie wysokiej jakości miejsc pracy**, na podstawie odpowiedzi partnerów społecznych udzielonych w ramach pierwszego etapu konsultacji³⁹ i w oczekiwaniu na drugi etap konsultacji, **Komisja rozważy**

³⁶Chociaż średnio w UE paritet płci na najwyższych szczeblach krajowej administracji publicznej jest zbliżony (48 % kobiet na wyższych stanowiskach w służbie cywilnej), nadal istnieją znaczne różnice między państwami członkowskimi (od 26 % do 63 % kobiet): [Wskaźnik: administracje krajowe: najwyższe dwa poziomy administratorów według funkcji sektora instytucji rządowych i samorządowych | Baza danych statystycznych dotyczących płci | Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn](#).

³⁷ [Konwencja MOP nr 190 w sprawie eliminacji przemocy i molestowania](#) dotyczy również przemocy i molestowania ze względu na płeć. Dotychczas konwencję tę ratyfikowało 13 państw członkowskich UE.

³⁸ [Dyrektywa 2006/54/WE w sprawie wprowadzenia w życie zasady równości szans oraz równego traktowania kobiet i mężczyzn w dziedzinie zatrudnienia \(wersja preredagowana\)](#).

³⁹ [Akt w sprawie wysokiej jakości miejsc pracy: Pierwszy etap konsultacji](#).

podjęcie działań w celu lepszego przeciwdziałania molestowaniu seksualnemu w miejscu pracy. Planowane [strategiczne unijne ramy dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy](#) będą również okazją do przyjęcia szerszego podejścia uwzględniającego aspekt płci, m.in. w kontekście przemocy ze strony osób trzecich. Interaktywne narzędzie online do oceny ryzyka molestowania seksualnego i przemocy ze strony osób trzecich opracowane przez Europejską Agencję Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU-OSHA) zapewnia pracodawcom i pracownikom praktyczne wsparcie w zakresie zapobiegania molestowaniu seksualnemu i wykrywania jego przypadków. W 2027 r. EU-OSHA rozpocznie również **kampanię „Zdrowe miejsce pracy”** dotyczącą zdrowia psychicznego w miejscu pracy i zapobiegania zagrożeniom psychospołecznym, w tym molestowaniu seksualnemu i przemocy seksualnej.

Ponadto Komisja będzie kontynuować prace nad wyeliminowaniem nękania psychicznego i molestowania seksualnego we własnych strukturach administracji publicznej. Podstawą tego działania będą prace głównego zaufanego doradcy i zaktualizowane ramy przeciwdziałania molestowaniu, obejmujące wdrażanie specjalnych planów działania na rzecz zapobiegania molestowaniu i przeciwdziałania reperkusjom przemocy domowej w miejscu pracy, zgodnie z zobowiązaniami UE wynikającymi z konwencji stambulskiej.

W związku ze sztuczną inteligencją pojawiają się również nowe zagrożenia dla kobiet, takie jak uprzedzenia ze względu na płeć w procesie rekrutacji, oceny lub zarządzania algorytmicznego. [Akt w sprawie sztucznej inteligencji](#) nakłada na podmioty stosujące systemy sztucznej inteligencji wysokiego ryzyka i dostawców tych systemów obowiązki w obszarach zatrudnienia, zarządzania pracownikami i samozatrudnienia. Niektóre podmioty stosujące systemy AI wysokiego ryzyka muszą przeprowadzić ocenę skutków dla praw podstawowych, mającą na celu zidentyfikowanie i ocenę ewentualnego ryzyka, jakie system AI wysokiego ryzyka może stwarzać dla praw podstawowych, w tym ryzyko dyskryminacji ze względu na płeć. W [Planie działania na rzecz wysokiej jakości miejsc pracy](#) Komisja wskazała zarządzanie algorytmiczne i sztuczną inteligencję w miejscu pracy jako potencjalne obszary działań UE w kontekście aktu w sprawie wysokiej jakości miejsc pracy.

Nierównowaga płci, szczególnie widoczna w niektórych sektorach, jest przedmiotem konkretnych inicjatyw, takich jak [program polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie”](#), [inicjatywa „Construction Blueprint”](#), [unijna sieć na rzecz różnorodności i włączenia społecznego w przemyśle kosmicznym i obronnym](#), [platforma „Kobiety a transport”](#) oraz [sieć ambasadorów różnorodności w transporcie \(#DiversityInTransport\)](#). Komisja uruchomi również nowe inicjatywy uwzględniające aspekt płci w celu wyeliminowania nierównowagi w innych sektorach, takie jak [platforma „Kobiety w rolnictwie”](#), [unijna karta artystów](#) oraz [plan działania na rzecz kobiet w sektorze badań naukowych, innowacji i przedsiębiorstw typu start-up](#). Komisja przeprowadzi również unijne **badanie dotyczące różnorodności i włączenia społecznego w sektorach obronnym, przemysłowym i kosmicznym.**

Wszelkie normy muszą uwzględniać całą ludność UE, w tym kobiety. Komisja będzie nadal propagować **inkluzywne ustanawianie norm**, wspierając tworzenie reprezentatywnej próbki danych ludności UE i opierając się na [badaniu dotyczącym inkluzywności antropometrii](#) przedstawionym w europejskich normach zharmonizowanych. W kontekście przyszłego **europejskiego aktu o produktach** Komisja będzie dążyć do propagowania pełnej różnorodności ludności UE przez uwzględnienie elementów związanych z płcią w odpowiednich przepisach sektorowych, w szczególności dotyczących ustanawiania norm. Będzie również zachęcać do tego, aby **europejski system normalizacji** odpowiednio uwzględniał kwestie, które mają bezpośredni wpływ na kobiety, i będzie nadal wspierać równą reprezentację kobiet w zarządzaniu europejskimi organizacjami normalizacyjnymi.

Ponadto Komisja będzie nadal wspierać pełne wdrożenie [rozporządzenia w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów](#) w zakresie wyraźnego uwzględnienia kwestii płci w ocenie bezpieczeństwa produktów, jako że różnice biologiczne i fizjologiczne mogą wpływać na stopień ryzyka dla kobiet. Komisja będzie w szczególności wspierać bezpieczeństwo produktów uwzględniające aspekt płci za pomocą narzędzi doradczych oraz specjalnych wymian informacji z organami i podmiotami gospodarczymi.

Kluczowe działania Komisji:

- ✓ przedstawienie oceny skuteczności i efektywności dyrektywy w sprawie równowagi płci w zarządach spółek (2029 r.);
- ✓ rozważenie podjęcia działań w celu lepszego przeciwdziałania molestowaniu seksualnemu w miejscu pracy w kontekście aktu w sprawie wysokiej jakości miejsc pracy (2026 r.) i przyszłych strategicznych unijnych ram dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy (2028 r.);
- ✓ przedstawienie planu działania na rzecz kobiet w sektorze badań naukowych, innowacji i przedsiębiorstw typu start-up (2026 r.);
- ✓ zachęcanie do tego, aby europejski system normalizacji odpowiednio uwzględniał wszystkie kwestie, które mają bezpośredni wpływ na kobiety (2026–2030).

Plan działania – zasada 6: Włączające kształcenie i szkolenie wysokiej jakości

Wszystkie dziewczęta i wszyscy chłopcy powinni mieć możliwość swobodnego realizowania swoich ambicji, **jednak często muszą oni stawiać czoła wyzwaniom związanym z płcią w obszarze edukacji**, co prowadzi do nierównych wyników w nauce. Stereotypy płci wpływają na wybory edukacyjne, co ma konsekwencje na całe życie i przyczynia się do segregacji na rynku pracy. **Edukacja uwzględniająca aspekt płci może być prawdziwie transformacyjnym narzędziem** zwalczania nierówności płci i zapewnienia wszystkim dzieciom w UE, niezależnie od płci, dostępu do **włączającego kształcenia i szkolenia wysokiej jakości**. Zapewnienie dostępu i usuwanie barier ma szczególne znaczenie dla dziewcząt i chłopców z grup niedostatecznie reprezentowanych, w tym dla osób należących do mniejszości rasowych lub etnicznych, o niższym statusie społeczno-ekonomicznym lub ze środowisk migracyjnych oraz dzieci z niepełnosprawnościami. Zgodnie ze [strategicznymi](#)

ramami europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia na lata 2021–2030

Komisja będzie nadal wspierać państwa członkowskie w osiągnięciu tych celów przy pełnym poszanowaniu ich kompetencji w tej dziedzinie.

Skuteczne zwalczanie nierówności płci w edukacji wymaga ukierunkowanych działań w strategicznych sektorach takich jak STEM (nauki przyrodnicze, technologia, inżynieria, matematyka), w których kobiety są niedostatecznie reprezentowane. Zainteresowanie tymi dyscyplinami należy rozwijać od najmłodszych lat. W 2026 r. Komisja przedstawi kompleksowy **pakiet na rzecz edukacji** służący wzmocnieniu nabywania umiejętności podstawowych, w tym kompetencji z zakresu matematyki i nauk przyrodniczych oraz kompetencji cyfrowych. Wraz z inicjatywą „[Girls Go STEM](#)”, zaproponowaną przez Komisję i prowadzoną przez Europejski Instytut Technologii w ramach [Strategicznego planu w dziedzinie kształcenia STEM](#), pakiet ten przyczyni się do osiągnięcia szerszego celu, jakim jest zachęcenie miliona dziewcząt do nauki i pracy w sektorze STEM do 2028 r. Wzmocnienie pozycji kobiet w sektorze STEM jest jednym z trzech kluczowych celów przedmiotowego planu strategicznego. Europejski panel wykonawczy ds. STEM będzie doradzał w kwestiach strategicznych, w tym w zakresie sposobów upowszechniania skutecznych praktyk w celu przyciągnięcia większej liczby **dziewcząt i kobiet do sektora STEM**.

Jednocześnie należy również położyć większy nacisk na zaspokojenie uwarunkowanych płcią potrzeb chłopców, którzy w całej Unii rzadziej należą do najlepszych uczniów. Komisja będzie propagować podejście „**Boys in HEAL**” (zdrowie, edukacja, administracja, umiejętności czytania i pisania). Komisja opublikuje **podręcznik zawierający oparte na dowodach rozwiązania służące zmniejszeniu różnic ze względu na płeć w wyborze kierunku studiów i wynikach kształcenia**. Na jego podstawie Komisja rozważy uruchomienie inicjatywy mającej na celu przyciągnięcie większej liczby chłopców i mężczyzn do wspomnianych powyżej dziedzin i obszarów nauki. Komisja będzie również lepiej **wspierać nauczycieli i szkoły w zwalczaniu stereotypów płci** przez wspieranie opracowywania i upowszechniania materiałów na ten temat, na przykład za pośrednictwem [europejskiej platformy edukacji szkolnej](#) i projektów [Erasmus+](#).

W szkolnictwie wyższym mężczyźni są niedostatecznie reprezentowani, a kobiety zazwyczaj osiągają lepsze wyniki w nauce. Komisja rozważy dalsze inicjatywy mające na celu **zwiększenie dostępności szkolnictwa wyższego** i zapewnienie, aby wiele osób uczących się kończyło studia.

Kultura i sport znacząco wspierają zwalczanie stereotypów płci w środowisku edukacyjnym i poza nim. W kilku unijnych inicjatywach wykorzystuje się kulturę do promowania równości płci, a polityka sportowa wspiera kobiety będące wzorcami do naśladowania i przyczynia się do niwelowania nierówności płci w kontekście aktywności fizycznej. Komisja będzie nadal uwzględniać aspekt płci w tych obszarach, w szczególności w ramach [Europejskiego Tygodnia Sportu](#), [nagród UE w dziedzinie sportu #BeActive](#), programu Erasmus+ w dziedzinie sportu

oraz w ramach **strategicznej wizji sportu w Europie** w celu wzmocnienia europejskiego modelu sportu.

Kluczowe działania Komisji:

- ✓ przedstawienie pakietu na rzecz edukacji, aby zachęcić więcej dziewcząt do nauki i pracy w sektorze STEM (nauki przyrodnicze, technologia, inżynieria i matematyka) (2026 r.);
- ✓ propagowanie podejścia „Boys in HEAL” (zdrowie, edukacja, administracja oraz umiejętności czytania i pisanie) (2026–2030) oraz opublikowanie podręcznika służącego zmniejszaniu różnic ze względu na płeć w wyborze kierunku studiów i wynikach kształcenia (2028 r.);
- ✓ wspieranie opracowywania i upowszechniania materiałów dla szkół i nauczycieli na temat zwalczania stereotypów płci.

Plan działania – zasada 7: Aktywne, równe i bezpieczne uczestnictwo w życiu publicznym i politycznym

Istniejące struktury władzy powstrzymują kobiety przed pełnym, równym i znaczącym udziałem i przywództwem w polityce i życiu publicznym. Tylko **jedna trzecia parlamentarzystów krajowych i ważniejszych ministrów w UE to kobiety**. Ponadto w wyborach europejskich w 2024 r. odsetek kobiet wybieranych do Parlamentu Europejskiego spadł poniżej 40 %⁴⁰. **Kobiety w polityce są również często celem ataków** podważających ich kwalifikacje, doświadczenie i umiejętności. Do podważania ich wiarygodności, kwestionowania ich legitymacji i zniechęcania ich do udziału w życiu politycznym, a także do osłabienia ich poparcia, wykorzystuje się **dezinformację**⁴¹. Jedna trzecia kobiet w polityce, dotkniętych przemocą w internecie, opuszcza media społecznościowe⁴². Powszechna jest również przemoc ze względu na płeć wobec dziennikarek. W internecie częściej padają one ofiarą bardziej brutalnych ataków i ataków na tle seksualnym⁴³. Mizoginistyczna nienawiść i przemoc wobec kobiet w polityce i życiu publicznym podważają ich prawa podstawowe, a także podstawy demokracji.

Na szczeblu UE [rozporządzenie w sprawie statusu i finansowania europejskich partii politycznych i europejskich fundacji politycznych](#) nakłada na europejskie partie i fundacje polityczne obowiązek publikowania informacji o równowadze płci wśród ich członków i organów zarządzających. W [zaleceniu Komisji w sprawie odpornych procesów](#)

⁴⁰ Zob. [sprawozdanie Komisji w sprawie wyborów do Parlamentu Europejskiego w 2024 r.](#), COM(2025) 287 final.

⁴¹ Zob. JRC: „Shut up and do the dishes! Toxicity and Gender in Digital Political Spaces: Evidence from the 2024 European Elections” [„Siedź cicho i idź do kuchni!” Toksyczność i kwestie płci w cyfrowych przestrzeniach publicznych: dowody z wyborów europejskich w 2024 r.] (2025).

⁴² [Badanie Rady Gmin i Regionów Europy z 2024 r. pt. „WOMEN IN POLITICS Local and European Trends” \[KOBIECY W POLITYCE Tendencje lokalne i europejskie\]](#).

⁴³ [Przemoc wobec dziennikarek i polityczek: narastający kryzys – sprawozdanie OBWE z 2021 r.](#)

[wyborczych sprzyjających włączeniu społecznemu](#) zachęca się krajowe partie polityczne do wprowadzenia zrównoważonych pod względem płci list kandydatów oraz wspiera przeciwdziałanie mowie nienawiści ze względu na płeć, wymierzonej w aktywne politycznie kobiety. Komisja zaktualizuje opracowane przez siebie **zestawienie** dostępnych w państwach członkowskich **instrumentów prawnych i politycznych** propagujących **uczestnictwo i przywództwo kobiet w polityce, administracji publicznej i parlamentach**. W tym celu uwzględni w nim najnowsze najlepsze praktyki. Komisja oceni najlepsze praktyki i poczynione postępy, co będzie stanowiło podstawę ewentualnych dalszych działań.

Jak zapowiedziano w [europejskiej tarczy demokracji](#), przedstawimy **zalecenie Komisji w sprawie bezpieczeństwa w polityce** skierowane do kandydatów na stanowiska polityczne i do parlamentarzystów, które będzie dotyczyć zagrożeń w internecie i poza nim, w tym zagrożeń związanych z dezinformacją, oraz specjalny przewodnik najlepszych praktyk. Dokumenty te skupią się przede wszystkim na kobietach, jako że są one w nieproporcjonalnym stopniu narażone na ataki. Planowane środki obejmą również **coaching, mentoring i tworzenie sieci kontaktów** dla kobiet w polityce, **szkolenia** dla przywódców politycznych oraz **działania zwiększające świadomość**.

Komisja bardzo poważnie traktuje ataki dezinformacyjne na kobiety w polityce. [Kodeks postępowania w zakresie zwalczania dezinformacji zawarty w DSA](#) stanowi kluczowe narzędzie w tym zakresie. W ramach przyszłego programu AgoraEU (który oczekuje na przyjęcie) Komisja mogłaby udostępnić środki finansowe na wsparcie kobiet w polityce, w tym na przykład na zwalczanie nienawiści w internecie. W [europejskiej strategii bezpieczeństwa wewnętrznego ProtectEU](#) podkreślono znaczenie szkolenia właściwych organów państw członkowskich ze stosowania narzędzi prawnych do usuwania nielegalnych treści w internecie, w tym do zwalczania cyberprzemocy ze względu na płeć.

Narracje antygenderowe, nielegalne treści w internecie i ich sztuczne nagłaśnianie zagrażają unijnej przestrzeni demokratycznej⁴⁴, m.in. przez **napędzanie polaryzacji młodych kobiet i mężczyzn**⁴⁵. Badania pokazują, że globalne ruchy dysponujące znacznymi zasobami⁴⁶ propagują i finansują te zjawiska, a także w coraz większym stopniu wykorzystują je w ramach zagranicznych manipulacji informacjami i ingerencji w informacje. W ramach programu „Horyzont Europa” Komisja wspiera badania mające na celu przeciwdziałanie dezinformacji i nawoływaniu do nienawiści, zrozumienie przyczyn polaryzacji i zajęcie się narracjami antygenderowymi. Komisja rozpocznie **badanie sieci, sfer i narracji internetowych skierowanych do młodych mężczyzn i chłopców** oraz ich ewentualnych powiązań z siłami antydemokratycznymi i ruchami nawołującymi do nienawiści. Komisja zacieśni również współpracę z **organizacjami społeczeństwa obywatelskiego i inicjatywami na rzecz**

⁴⁴ ProtectEU: europejska strategia bezpieczeństwa wewnętrznego, COM(2025) 148 final.

⁴⁵Zob. dokument orientacyjny JRC: [Gender Attitudes in the EU: Uneven Progress and Partial Polarisation \[Podejścia uwzględniające aspekt płci w UE: nierównomierne postępy i częściowa polaryzacja\]](#) (2025).

⁴⁶Datta, Neil, [The Next Wave: How Religious Extremism Is Regaining Power \[Kolejna fala: w jaki sposób ekstremizm religijny ponownie rośnie w siłę\]](#) | EPF (2025).

budowania społeczności, które przeciwdziałają manipulacji informacją i dezinformacji na temat płci społeczno-kulturowej, w tym przez obrady okrągłego stołu z udziałem mężczyzn i chłopców. Ponadto Komisja zorganizuje [wspólne wydarzenie dotyczące praktyk politycznych](#) w zakresie **ideologii mizoginicznej i „inceli”** wśród osób młodych w ramach [unijnego centrum wiedzy w zakresie zapobiegania radykalizacji postaw](#).

Kluczowe działania Komisji:

- ✓ przedstawienie zalecenia Komisji w sprawie bezpieczeństwa w polityce (2026 r.);
- ✓ zaktualizowanie zestawienia instrumentów prawnych i politycznych propagujących uczestnictwo i przywództwo kobiet w polityce, administracji publicznej i parlamentach (2027 r.);
- ✓ przeprowadzenie badania sieci, sfer i narracji internetowych skierowanych do młodych mężczyzn i chłopców (2028 r.).

Plan działania – zasada 8: Mechanizmy instytucjonalne zapewniające równość płci

Działania propagujące równość płci mogą być skuteczne tylko wtedy, gdy będą wspierane przez **instytucje i procesy propagujące równouprawnienie płci** oraz przez **uwzględnianie perspektywy równości płci** we wszystkich obszarach polityki. EIGE uruchomi w **2026 r. punkt informacyjny ds. uwzględniania aspektu płci**, aby jeszcze bardziej wspierać uwzględnianie aspektu płci przez państwa członkowskie. Ponadto Komisja będzie wspierać organy państw członkowskich w budowaniu zdolności i opracowywaniu wytycznych dotyczących uwzględniania aspektu płci, w tym sporządzania budżetu z uwzględnieniem aspektu płci. Komisja będzie również nadal wspierać wdrażanie [dyrektyw w sprawie norm dotyczących organów ds. równości](#).

Aby propagować **uwzględnianie aspektu płci we wszystkich obszarach polityki UE**, w tym w dziedzinach przekrojowych, takich jak polityka klimatyczna i środowiskowa, Komisja oprze się na postępach poczynionych przez [grupę zadaniową ds. równości](#) i będzie współpracować z siecią koordynatorów ds. równości we wszystkich dyrekcjach generalnych i służbach oraz w Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych (ESDZ). W gabinecie każdego z komisarzy również wyznaczono punkty kontaktowe ds. równości.

Fundusze UE będą w dalszym ciągu propagować równość płci. W ramach programu CERV Komisja będzie nadal wspierać organizacje społeczeństwa obywatelskiego, partnerów społecznych i organy publiczne we wdrażaniu unijnych przepisów i polityk dotyczących równouprawnienia płci. W ramach programu „Horyzont Europa” Komisja potwierdza również swoje zobowiązanie do finansowania specjalnych badań nad równouprawnieniem płci z zastosowaniem podejścia interseksyjnego. Komisja będzie również nadal wspierać obowiązkowe uwzględnianie aspektu płci w badaniach naukowych i innowacjach.

Wdrożenie [WRF na lata 2028–2034](#) (oczekujących na negocjacje międzyinstytucjonalne) będzie doskonałą okazją do lepszego **uwzględnienia aspektu płci w budżecie UE**. W proponowanym [rozporządzeniu w sprawie wykonania](#) uznano zasadę równości płci za

zasadę horyzontalną większości programów finansowania unijnego, w tym planów partnerstwa krajowego i regionalnego. W rozporządzeniu tym wprowadzono również spójne ramy uwzględniania kwestii równości płci w całym budżecie za pomocą metodyki monitorowania wydatków UE wspierających równość płci oraz przedstawienia wskaźników wykonania w podziale na płeć. Do końca 2026 r. Komisja zamierza przedstawić **wytyczne techniczne dotyczące metodyki monitorowania**⁴⁷. Ponadto kwestia równości płci będzie nadal poruszana w ramach **uropejskiego semestru** w celu określenia pilnych wyzwań związanych z równością płci i sprostania im.

Komitet Regionów UE odgrywa ważną rolę w propagowaniu udziału kobiet w życiu politycznym miast i regionów, a władze lokalne i regionalne odgrywają kluczową rolę we wspieraniu równości płci i równej reprezentacji politycznej. Także **Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny** ukierunkowuje zaangażowanie partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego na równość płci jako filar demokracji, sprawiedliwości społecznej i wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu.

Kluczową rolę w propagowaniu równości płci odgrywa **społeczeństwo obywatelskie**. Komisja będzie w dalszym ciągu udostępniać środki finansowe organizacjom feministycznym i organizacjom działającym na rzecz praw kobiet, zarówno w ramach obecnego programu CERV, jak i proponowanego programu AgoraEU (który oczekuje na negocjacje międzyinstytucjonalne). Komisja wzmocni reprezentację społeczeństwa obywatelskiego w **Komitecie Doradczym ds. Równości Szans dla Kobiet i Mężczyzn** oraz zapewni regularne i ustrukturyzowane **ramy dialogu na temat ochrony i promowania wartości UE** w ramach **Platformy Społeczeństwa Obywatelskiego**⁴⁸. Pozwoli to zwiększyć odporność organizacji społeczeństwa obywatelskiego, w tym organizacji zajmujących się kwestiami równości płci. Komisja w szczególności **rozszerzy współpracę z organizacjami ukierunkowanymi na kwestie równouprawnienia płci, które angażują i wspierają mężczyzn i chłopców**.

Oparta na dowodach polityka równości płci wymaga solidnych danych zdezagregowanych według płci, a Komisja zobowiązuje się do ich systematycznego gromadzenia. Przyszłe **zalecenie w sprawie danych dotyczących równouprawnienia** będzie zawierać wytyczne, aby dane były dezagregowane według płci i innych przyczyn dyskryminacji.

Strategie gotowości również muszą być ukierunkowane na aspekt równości płci. Jak uznano w **strategii na rzecz unii gotowości**, kryzysy i sytuacje wyjątkowe mogą w nieproporcjonalny sposób dotykać kobiety i dziewczęta. Na przykład ekstremalne zdarzenia pogodowe powodują poważne komplikacje zdrowotne dla kobiet w ciąży lub kobiet starszych, w tym zwiększone ryzyko hospitalizacji. Aby rozwiązać ten problem, Komisja będzie nadal uwzględniać kwestie różnorodności i inkluzywności w działaniach i operacjach szkoleniowych w ramach **Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności**, ze szczególnym uwzględnieniem równowagi płci.

⁴⁷ W oczekiwaniu na przyjęcie art. 7 ust. 3 wniosku dotyczącego rozporządzenia ustanawiającego ramy monitorowania wydatków budżetowych i ramy wykonania budżetu oraz inne przepisy horyzontalne dla programów i działań Unii, COM(2025) 545 final, 16.7.2025.

⁴⁸ Zob. **Strategia UE na rzecz społeczeństwa obywatelskiego**, COM(2025) 790 final.

Planowanie przestrzeni miejskiej ma ogromny potencjał w zakresie wspierania równości płci przez zapewnienie, aby przestrzenie publiczne były bezpieczne dla kobiet i dziewcząt oraz aby infrastruktura i usługi, takie jak usługi opiekuńcze i transport publiczny, były dostosowane do ich potrzeb⁴⁹. W [Agendzie UE dla miast z 2025 r.](#) zwrócono uwagę na związane z płcią wyzwania z zakresu planowania przestrzeni miejskiej i zaproponowano sposoby dalszego radzenia sobie z nimi we współpracy z miastami, na przykład za pośrednictwem przyszłej unijnej platformy „Miasta”. Komisja będzie również nadal wspierać i doceniać propagujące inkluzywność władze lokalne i przyznawać im [nagrody „Europejskie Stolice Inkluzywności i Różnorodności”](#).

Aby przyspieszyć **wdrażanie zasad planu działania na rzecz praw kobiet na szczeblu krajowym**, Komisja wzywa wszystkie państwa członkowskie, aby do końca 2027 r. wprowadziły **krajowe plany działania na rzecz równości płci**. **Unijny program wzajemnego uczenia się w kontekście równouprawnienia płci** oraz **grupa wysokiego szczebla ds. uwzględniania aspektu płci** są doskonałymi platformami wymiany najlepszych praktyk i monitorowania realizacji niniejszej strategii i planów krajowych.

Komisja będzie **monitorować wdrażanie wszystkich strategii w ramach Unii równości i składać sprawozdania na ten temat**, w tym podsumowywać postępy poczynione w ramach niniejszej strategii i śledzić realizację określonych w niej działań. Komisja rozpocznie również **kampanię informacyjną na temat Unii równości**, skupioną przede wszystkim na aspekcie płci i podejściu interseksyjnym, oraz uruchomi sieć badań naukowych i innowacji na rzecz Unii równości w ramach programu „Horyzont Europa”.

Kluczowe działania Komisji:

- ✓ zapewnienie uwzględnienia aspektu płci przy wdrażaniu kolejnych WRF (2028–2034) (które oczekują na przyjęcie);
- ✓ przedstawienie wytycznych technicznych dotyczących monitorowania wydatków dotyczących równouprawnienia płci (2026 r.);
- ✓ wzmocnienie reprezentacji społeczeństwa obywatelskiego w Komitecie Doradczym ds. Równości Szans dla Kobiet i Mężczyzn (2026 r.).

3. Równość płci w działaniach zewnętrznych UE

Żaden kraj na świecie nie jest obecnie gotowy, aby do 2030 r. osiągnąć pełną równość płci. W wielu częściach świata postępy w zakresie równości płci są w coraz większym stopniu zatrzymywane i odwracane, ponieważ rekordowy poziom konfliktów zbrojnych, regres demokracji, fragmentacja geopolityczna i postępujące skutki zmiany klimatu zmieniają globalne środowisko bezpieczeństwa. Definansowanie równości płci zagraża rozwojowi społecznemu, w tym dostępowi kobiet do zdrowia i poszanowaniu ich praw seksualnych

⁴⁹ Zob. opinia Europejskiego Komitetu Regionów pt. [„Przeciwdziałanie przemocy ze względu na płeć – wiodąca pozycja miast i regionów”](#) (2024) oraz globalna inicjatywa UN Women pt. [„Bezpieczne miasta i bezpieczne przestrzenie publiczne dla kobiet i dziewcząt”](#) (2025).

i reprodukcyjnych. Jedna trzecia kobiet na całym świecie doświadczyła przemocy fizycznej lub seksualnej, a ponad 200 mln kobiet i dziewcząt padło ofiarą okaleczania żeńskich narządów płciowych⁵⁰. Prawa kobiet są poważnie zagrożone w konfliktach, w których kobiety doświadczają coraz większej przemocy ze względu na płeć. Kobiety są również narażone na większe ryzyko wynikające z klęsk żywiołowych związanych z klimatem, braku bezpieczeństwa żywnościowego i niedoboru zasobów, a nierówność płci potęguje również skutki wyzwań środowiskowych. Uznanie intersekcyjnych skutków zmiany klimatu, konfliktów, wysiedleń i migracji dla kobiet i dziewcząt, zapewnienie uwzględniającego aspekt płci wsparcia odbudowy i rekonstrukcji oraz wspieranie organizacji działających na rzecz praw kobiet to kwestie kluczowe, aby wyeliminować podstawowe przyczyny niestabilności oraz zwiększyć gotowość społeczną i odporność na kryzysy.

UE podtrzymuje swoje zobowiązanie do priorytetowego traktowania kwestii równości płci i wyeliminowania wszelkich form przemocy ze względu na płeć w swoich działaniach zewnętrznych, aby przyspieszyć postępy w realizacji zobowiązań międzynarodowych, w tym deklaracji pekińskiej i pekińskiej platformy działania. Ważnym krokiem w tym kierunku będzie wdrożenie **trzeciego unijnego planu działania w sprawie równości płci (GAP III)** do końca 2027 r. Komisja rozpocznie konsultacje publiczne z zainteresowanymi podmiotami w celu opracowania kolejnych ram polityki – **czwartego planu działania w sprawie równości płci na lata 2028–2034 (GAP IV)** – który Komisja przyjmie wspólnie z wysokim przedstawicielem. Na podstawie przeprowadzonych konsultacji i wyciągniętych wniosków w GAP IV określone zostaną priorytety i inicjatywy z zakresu działań zewnętrznych. Realizować je będą delegatury Unii w państwach trzecich i misje UE.

Dwustronne dialogi dotyczące praw człowieka prowadzone z państwami spoza UE i organizacjami regionalnymi będą nadal obejmować kwestie równości płci, aby wspierać działania uwzględniające aspekt płci i sporządzanie budżetu w krajach partnerskich. W ramach obserwacji wyborów UE będzie nadal oceniać zakres, w jakim kobiety korzystają z pełnego, równego i znaczącego uczestnictwa w życiu politycznym i publicznym. UE będzie również propagować zwiększony dostęp kobiet do godnych miejsc pracy, przedsiębiorczości i bezpieczeństwa dochodów, przy jednoczesnym zapewnieniu szerszych korzyści dla zdrowia, bezpieczeństwa żywnościowego i żywienia w ramach strategii [Global Gateway](#). Równość płci, wzmocnienie pozycji kobiet, kształcenie i szkolenie są przekrojowymi priorytetami **Paktu na rzecz regionu śródziemnomorskiego**.

Zaangażowanie UE w skuteczny multilateralizm jest niezbędne do utrzymania pokoju, dobrobytu, bezpieczeństwa i poszanowania praw człowieka. UE będzie w dalszym ciągu aktywnie uczestniczyć w ożywianiu **Komisji ds. Statusu Kobiet** i będzie wspierać ten proces, a także będzie nadal propagować równość płci w ramach innych odpowiednich organów ONZ ds. praw człowieka.

⁵⁰ WHO 2024 – Dane statystyczne dotyczące przemocy wobec kobiet.

Zgodnie z [Agenda ONZ dotycząca kobiet, pokoju i bezpieczeństwa](#) priorytetowe traktowanie kwestii równości płci będzie miało kluczowe znaczenie dla wysiłków służb Komisji i ESDZ na rzecz promowania pokoju w globalnym kontekście rosnącego braku bezpieczeństwa i konfliktów. **Odnowiony plan działania UE na rzecz kobiet, pokoju i bezpieczeństwa zostanie zatwierdzony przez Komitet Polityczny i Bezpieczeństwa w 2027 r.** UE będzie nadal systematycznie włączać Agendę ONZ dotyczącą kobiet, pokoju i bezpieczeństwa do swoich **partnerstw w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony**.

Komisja podtrzymuje swoje zobowiązanie do udzielania **pomocy humanitarnej uwzględniającej aspekt płci, opartej na zasadach i dostosowanej do potrzeb** oraz do wspierania ofiar przemocy ze względu na płeć w nadzwyczajnych sytuacjach humanitarnych, w tym ofiar doświadczających dyskryminacji interseksyjnej. W 2026 r. Komisja uruchomi **specjalną nową inicjatywę przewodnią – SHIELD (Zdrowie seksualne i reprodukcyjne w sytuacjach nadzwyczajnych i godne życie) – skoncentrowaną na poprawie dostępu do zdrowia i poszanowaniu praw seksualnych i reprodukcyjnych oraz na wspieraniu osób, które doświadczyły przemocy ze względu na płeć**. Zobowiązanie to zostanie osadzone w planowanym **komunikacie w sprawie pomocy humanitarnej**. Komisja dokona również oceny unijnej polityki równości płci w odniesieniu do pomocy humanitarnej w celu jej aktualizacji.

Ponadto propagowanie **równości płci jest kluczowym aspektem współpracy Komisji z krajami kandydującymi i potencjalnymi krajami kandydującymi**, zgodnie z podejściem opartym na zasadzie „najpierw kwestie podstawowe” określonym w zmienionej metodyce rozszerzenia z 2020 r. Komisja będzie nadal oceniać dostosowanie ustawodawstwa partnerów objętych procesem rozszerzenia do dorobku prawnego UE w zakresie równości płci i odpowiednich norm międzynarodowych oraz będzie wspierać tych partnerów w celu zapewnienia pełnego wdrożenia wspomnianego dorobku. Ponadto w ramach Partnerstwa Wschodniego UE będzie nadal wspierać kraje partnerskie w propagowaniu równości płci. Priorytety te będą nadal odzwierciedlone we wsparciu finansowym UE, w szczególności za pośrednictwem [Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej \(IPA\) III](#) oraz [Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej \(ISWMR – „Globalny wymiar Europy”\)](#).

Ponadto **równość płci pozostaje nieodłącznym elementem polityki handlowej UE**. Komisja będzie nadal włączać postanowienia dotyczące równości płci do umów handlowych. W krajach korzystających z [unijnego ogólnego systemu preferencji taryfowych](#) Komisja będzie nadal monitorować przestrzeganie międzynarodowych konwencji praw człowieka. Na początku 2027 r. Komisja wraz z Międzynarodowym Centrum Handlu opublikuje również praktyczne wytyczne dla decydentów dotyczące uwzględniania aspektu płci w polityce handlowej.

Ze względu na ich wpływ na stosunki zewnętrzne UE odpowiednie działania zaproponowane w niniejszej sekcji będą prowadzone we współpracy z ESDZ w ramach wykonywania jej funkcji.

Kluczowe działania:

- ✓ uruchomienie czwartego planu działania w sprawie równości płci (2028–2034);
- ✓ uruchomienie planu działania UE na rzecz kobiet, pokoju i bezpieczeństwa (2028–2034);
- ✓ uruchomienie inicjatywy SHIELD (Zdrowie seksualne i reprodukcyjne w sytuacjach nadzwyczajnych i godne życie) – skoncentrowanej na dostępie do zdrowia i poszanowaniu praw seksualnych i reprodukcyjnych oraz na wspieraniu osób, które doświadczyły przemocy ze względu na płeć (2026 r.).

4. Podsumowanie

W niniejszej strategii Komisja zobowiązuje się do **pozostania wzorem do naśladowania w zakresie równości płci** w szybko zmieniającym się świecie. Choć w wielu krajach równość płci jest coraz bardziej zagrożona, Komisja będzie nadal podejmować konkretne kroki w celu jej osiągnięcia. Obywatele UE zgadzają się z tym, że równość płci jest korzystna dla społeczeństwa. Zgodnie z planem działania na rzecz praw kobiet, stworzenie **społeczeństwa równego pod względem płci nadal będzie kluczowym celem Komisji**. W niniejszej strategii Komisja zobowiązuje się przejąć inicjatywę w promowaniu zasad określonych w planie działania, zarówno w UE, jak i w ramach jej działań zewnętrznych. Niniejsza strategia zapewni również pełną transpozycję i wdrożenie dorobku prawnego UE w zakresie równości płci i niedyskryminacji w całej UE.

Równość płci osiągniemy tylko pod warunkiem wspólnej mobilizacji wszystkich stron: w związku z tym niniejsza strategia stanowi również **ponowne zaproszenie wszystkich sojuszników do współpracy na rzecz równości płci**. Konkretne i trwałe postępy wymagają współpracy instytucji Unii i państw członkowskich oraz partnerów społecznych i organizacji działających na rzecz praw kobiet. Komisja będzie współpracować z wszystkimi partnerami międzynarodowymi zaangażowanymi w działania na rzecz równości płci, państwami spoza UE, w tym krajami kandydującymi i potencjalnymi krajami kandydującymi, oraz organizacjami międzynarodowymi.